

ชื่อหลักสูตร การทอผ้าสไบ

จำนวน ๔๐ ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพ พาณิชยกรรมและบริการ(ชั้นเรียนวิชาชีพ)

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมากเพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพเป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชนซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ภายในกรอบเวลา ๒ ปีที่พัฒนา ๕ ศักยภาพของพื้นที่ใน ๕ กลุ่มอาชีพใหม่ให้สามารถแข่งขันได้ใน ๕ ภูมิภาคหลักของโลก “รู้เขารู้เราเท่าทัน” เพื่อแข่งขันได้ในเวทีโลก “ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคงโดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคงมีงานทำอย่างยั่งยืนมีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งในระดับภูมิภาค อาเซียน และระดับสากลซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ประชาชน และประเทศชาติ สภาพสังคมปัจจุบันระบบสาธารณสุขมีความจำเป็นและสำคัญในการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นในการทอผ้า ซึ่งเป็นงานหัตถกรรมที่สำคัญของชาวอีสาน ที่มีความผูกพันกับคติความเชื่อของชาวอีสานมาช้านาน และเป็นการทอผ้าสไบ มาเพิ่มมูลค่า สร้างอาชีพเสริมรายได้หลังฤดูทำนาหรือช่วงเวลาว่างเป็นการสร้างฐานการเรียนรู้และเชื่อมโยงองค์ความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ตรงของคนในชุมชน

หลักการของหลักสูตร

จากนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ตามยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ ๖ ยุทธศาสตร์ ข้อ ๔.๔ พัฒนาหลักสูตรการจัดการศึกษาอาชีพระยะสั้น ให้มีความหลากหลาย ทันสมัย เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ และตอบสนองความต้องการของประชาชนผู้รับบริการโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ให้กับประชาชนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนและตอบสนองกับความต้องการของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย กศน. อำเภอกันทรวิชัย จึงได้จัดโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน วิชาการทอผ้าสไบ จำนวน ๔๐ ชั่วโมงขึ้น เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ของประชาชนเพื่อการประกอบอาชีพเน้นการประยุกต์ผลผลิตในการทอและสีที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด มุ่งให้ผู้เรียนประกอบอาชีพได้จริงหลังจบหลักสูตรเพื่อเป็นการให้ความรู้ความเข้าใจและพัฒนาอาชีพให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายและผู้สนใจในตำบลให้สามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพเสริมเพื่อก่อให้เกิดรายได้กับตนเองและครอบครัวเป็นการสร้างอาชีพให้เกิดความมั่นคงต่อไป

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการทอผ้าสไบ โดยใช้ผ้าสไบ ไซ้ด้ายเป็นวัตถุดิบ
๒. เพื่อให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์และเกิดทักษะในการออกผลผลิต
๓. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้

กลุ่มเป้าหมาย ประชาชนทั่วไป

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ
3. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการเปลี่ยนอาชีพ

ระยะเวลาเรียน

หลักสูตรวิชาการทอผ้าสไบ ใช้เวลาเรียนทั้งหมด ๔๐ ชั่วโมง
ภาคทฤษฎี จำนวน ๕ ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ จำนวน ๓๕ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร การทอผ้าสไบ

๑. ช่องทางการประกอบอาชีพการทอผ้าสไบ

๑. ช่องทางการประกอบอาชีพ
 - ๑.๑ ประวัติความเป็นมา
 - ๑.๒ ความสำคัญและประโยชน์ ของการทอผ้าสไบ
 - ๑.๓ วิเคราะห์ตนเองในการประกอบอาชีพการทอผ้าสไบและคุณธรรมจริยธรรมสำหรับอาชีพการทอผ้าสไบ
๒. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทอผ้าสไบ
 - ๒.๑ ลายของผ้าสไบ
 - ๒.๒ ประเภทของเครื่องมือที่ใช้ และวิธีใช้
 - ๒.๓ ความปลอดภัยในการใช้ เครื่องมืออุปกรณ์

๒. ทักษะการประกอบอาชีพการทอผ้าสไบ

๑. การเตรียมวัสดุ
๒. การเตรียม
๓. การเตรียมวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ
๔. วิธีการทอผ้าสไบ
๕. วิธีการเก็บรายละเอียดของงาน

๓. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทอผ้าสไบ

๑. การคำนวณพื้นที่และการคำนวณ ราคา
๒. การประชาสัมพันธ์และการหาลูกค้า
๓. การควบคุมมาตรฐานของการบริการ
๔. การเจรจาต่อรองราคากับลูกค้า

๔. โครงสร้างการประกอบอาชีพการทอผ้าสไบ

- ๑ ความสำคัญของโครงการอาชีพการทอผ้าสไบ
- ๒ ประโยชน์ของโครงการอาชีพการทอผ้าสไบ
- ๓ องค์ประกอบของโครงการอาชีพการทอผ้าสไบ
- ๔ การเขียนโครงการอาชีพการทอผ้าสไบ
- ๕ การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการทอผ้าสไบ

สื่อการเรียนรู้

๑. สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือ แผ่นพับ ใบความรู้ /ใบงาน
๒. สื่อบุคคล/ภูมิปัญญา
๓. แหล่งเรียนรู้/สถานประกอบการ
๔. หนังสือเอกสารเทคนิคการทำผ้าสไบ

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๕ ของเวลาเรียน
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๙๕ ของการประเมินทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ
๓. มีผลงาน/ชิ้นงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
๓. วุฒิบัตรการศึกษา ออกโดยสถานศึกษา

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจบหลักสูตร

๑. แบบ กน.๑๒

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรการทอผ้าสไบ สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้เรียนมีทักษะในการทอผ้าสไบ
๒. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาอาชีพของตนเองเพื่อก่อให้เกิดรายได้ให้กับตนเอง และครอบครัวและใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพได้
๓. ผู้เรียนมีคุณธรรม และจริยธรรมในการประกอบอาชีพและเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

โครงสร้างหลักสูตรการทอผ้าสไบ

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	ช่องทางการประกอบอาชีพ	<p>๑. ผู้เรียนบอกทราบประวัติ ความเป็นมาผ้าสไบ</p> <p>๒. ผู้เรียนบอกความสำคัญในการประกอบอาชีพการทอผ้าสไบ</p> <p>๓. วิเคราะห์ตนเองในการประกอบอาชีพการทอผ้าชาวม้าและคุณธรรม จริยธรรมสำหรับอาชีพการทอผ้าสไบ</p> <p>๔. บอกชนิดของวัสดุการทอผ้าสไบ และวิธีใช้</p> <p>๕. อธิบายวิธีการรักษาความปลอดภัยจากการใช้เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ได้</p> <p>๖. เพื่อทราบภูมิปัญญาท้องถิ่นการทอผ้าสไบ</p>	<p>๑. ช่องทางการประกอบอาชีพ</p> <p>๑.๑ ประวัติความเป็นมา</p> <p>๑.๒ ความสำคัญและประโยชน์ ของการทอผ้าสไบและการประกอบอาชีพการทอผ้าสไบ</p> <p>๑.๓ วิเคราะห์ตนเองในการ ประกอบอาชีพการทอผ้าสไบและคุณธรรม จริยธรรมสำหรับอาชีพการทอผ้าสไบ</p> <p>๒. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทอผ้าสไบ</p> <p>๒.๑ ลายของผ้าสไบ</p> <p>๒.๒ ชนิดของวัสดุการทอผ้าสไบ และวิธีใช้</p> <p>๒.๓ ความปลอดภัยในการใช้ เครื่องมืออุปกรณ์</p> <p>๓. ภูมิปัญญาท้องถิ่นการทอผ้าสไบ</p>	<p>วิทยากรบรรยายให้ความรู้</p> <p>๑. ประวัติความเป็นมา</p> <p>๒. ความสำคัญและประโยชน์และการประกอบอาชีพการทอผ้าสไบ</p> <p>๓. วิเคราะห์ตนเองในการประกอบอาชีพและคุณธรรม จริยธรรมสำหรับอาชีพการทอผ้าสไบ</p> <p>๔. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทอผ้าสไบ</p> <p>๕. ชนิดของวัสดุการทอผ้าชาวม้าและวิธีใช้</p> <p>๖. ความปลอดภัยในการใช้ เครื่องมืออุปกรณ์</p> <p>๗. ภูมิปัญญาท้องถิ่นการทอผ้าสไบ</p>	๒	๑

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๒	ทักษะการประกอบอาชีพ	<p>๑. เพื่อทราบการจัดเตรียมวัสดุ/อุปกรณ์ในการทอผ้าสไบ</p> <p>๒. เพื่อทราบขั้นตอนการออกแบบลายผ้าสไบ</p> <p>๓. สามารถสรุปขั้นตอนและเทคนิคการทอผ้าสไบ</p> <p>๔. ประเมินความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน</p>	<p>๑. การจัดเตรียมวัสดุ/อุปกรณ์ในการทอผ้าสไบ</p> <p>๒. ขั้นตอนการออกแบบลายผ้าสไบ</p> <p>๓. ขั้นตอนและเทคนิคการทอผ้าสไบ</p>	<p>๑. วิทยากรสาธิตพร้อมให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ</p> <p>- สิ่งที่ต้องเตรียม วัสดุ/อุปกรณ์ในการทอผ้าขาวม้า</p> <p>๑. กี่</p> <p>๒. อัก</p> <p>๓. ไนท์</p> <p>๔. ฟีม</p> <p>๕. กระจสวย</p> <p>๖. หลอดด้าย</p> <p>๗. เส้นด้าย สีต่างๆ</p> <p>๒. ทำใบงาน/ชิ้นงานการทอผ้าสไบ</p> <p>๓. วิทยากรให้ผู้เรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ</p> <p>๔. ลงมือปฏิบัติ ทอผ้าสไบ</p> <p>๕. ผู้เรียนฝึกการทอผ้าสไบทุกวิธี และฝึกเก็บรายละเอียดของงานตามใบงานจนชำนาญ</p> <p>๖. ผู้เรียนและผู้สอน ร่วมกันสรุปขั้นตอนและเทคนิคการทำงานได้ครบทุกขั้นตอน</p>	๑	๓๐

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓	การบริหารจัดการและการตลาด	๑. คำนวณพื้นที่และราคาค่าแรงค่าวัสดุได้ ๒. หาลูกค้าและประชาสัมพันธ์งานการทอผ้าสไบ ๓. อธิบายมาตรฐานของการบริการงานแปรรูปผ้าสไบได้ ๑. เพื่อทราบการวิเคราะห์และวางแผนการตลาด ๒. เพื่อทราบการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย	๑. การวิเคราะห์และวางแผนการตลาด ๒. การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย	๑. สอนการวางแผนการตลาด การบรรจุภัณฑ์ การจำหน่ายสินค้า ๒. การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย	๑	๒
๔	โครงการประกอบอาชีพ	๑. บอกความสำคัญของโครงการอาชีพได้ ๒. บอกประโยชน์ของโครงการอาชีพได้ ๓. บอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ ๔. อธิบายความหมายขององค์ประกอบของโครงการอาชีพได้	๑. ความสำคัญของโครงการอาชีพ ๒. ประโยชน์ของโครงการอาชีพการ	๑. จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่อง ความสำคัญของโครงการอาชีพ ประโยชน์ของโครงการอาชีพ องค์ประกอบของโครงการอาชีพแล้ว จัดกิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น เพื่อสร้างแนวคิดในการ ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้	๑	๒

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๔	โครงการประกอบอาชีพ	๕.อธิบายลักษณะการเขียนที่ดีขององค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ ๖.เขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบให้เหมาะสมและถูกต้องได้ ๗.ตรวจสอบความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพได้	๓.องค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพ ๔.การเขียนโครงการอาชีพ ๕. การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ	๒. จัดให้ผู้เรียนศึกษาระข้อมูลจากใบความรู้ เรื่องตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพที่ดีเหมาะสม และถูกต้อง พร้อมจัดการอภิปราย เพื่อสรุปแนวคิดเป็นแนวทางในการเขียนโครงการอาชีพที่ดีเหมาะสมและถูกต้อง		
รวม					๕	๓๕
รวมทั้งสิ้น					๔๐	

หมายเหตุ สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม